

2.1 Etika in načela za razvoj socialnega podjetništva

2.1.1 Podjetništvo in socialno podjetništvo: definicije in značilnosti

e-modul 2 Podjetništvo in zadruga v krožnem gospodarstvu
oktober/2021

Predavanje obravnava naslednje teme:

- Opredelitev pojma podjetnik
- Posebna znanja in sposobnosti podjetnika
- Opredelitev socialnega podjetništva
- Priložnosti za socialno podjetništvo
- Spretnosti in kompetence socialnih podjetnikov
- Socialno podjetje
- Zadruge
- Socialna podjetja v Evropi
- **Dejavnost 1:** Razumevanje poslanstva in vrednot

Kaj je podjetnik?

Včasih so bili podjetniki tisti, ki imajo idejo, ustanovijo novo podjetje, nosijo večino tveganja in uživajo večino koristi.

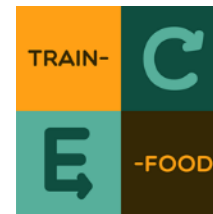
Kaj je podjetnik?

Koncept podjetništva se je preoblikoval v spodbujanje družbenih sprememb, reševanje problemov in ustvarjanje inovativnega izdelka ali storitve, ki izpodbija *status quo* našega vsakdanjega življenja.

Kaj je podjetnik?

Danes so podjetniki tisti, ki ukrepajo, da bi spremenili svet, uresničujejo ideje z vizionarskim pristopom, posebnimi znanji in pozitivnim pristopom do prihodnosti.

Podjetniške spretnosti in kompetence

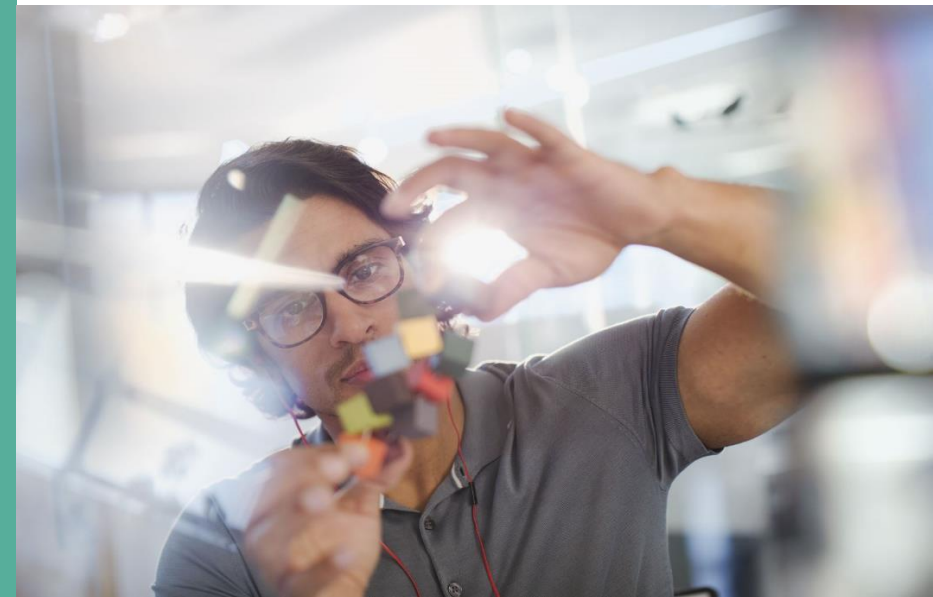
Razvito v temi 2.4

Osebnostne lastnosti: samozavest, motiviranost, vizija, ki jo lahko razložimo drugim, iniciativnost, želja po vodenju, toleranca do tveganja, odpornost itd.

Medosebne spretnosti in kompetence: vodenje in motivacija za motiviranje drugih, komunikacija, poslušanje drugih, čustvena inteligenca, pogajalska znanja.

Inovativnost in kritične sposobnosti: ustvarjalno razmišljanje, reševanje problemov, prepoznavanje priložnosti, razvijanje projektov, prizadevanje za vizijo.

Vodstvene sposobnosti: Opredelitev ciljev in strategij, načrtovanje in organiziranost za doseganje ciljev, upravljanje časa, upravljanje človeških in finančnih virov, obvladovanje logističnih in tržnih dejavnosti, analiza odločanja.

"Podjetniki so preprosto tisti, ki razumejo, da je razlika med oviro in priložnostjo majhna, in znajo oboje izkoristiti v svojo korist."

Niccolo Machiavelli

Kaj je socialno podjetništvo?

Vsi si želimo, da bi se svet razvijal na trajnosten način in da bi se hkrati izboljšal življenjski standard številnih ljudi.

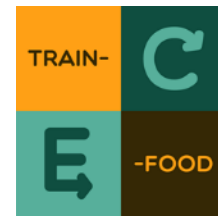
Prav tako je treba prilagoditi naše potrošniške vzorce, da bi ustavili izčrpavanje naravnih virov, izgubo biotske raznovrstnosti in podnebne spremembe.

Potrebujemo politike, ki so pripravljene sprejemati odgovorne odločitve, in posameznike, ki zavestno delujejo za boljši svet; vendar to ni dovolj, potrebujemo trajnostno, družbeno odgovorno in okolju prijazno gospodarstvo.

Kaj je socialno podjetništvo?

Socialno podjetništvo je proces, v katerem državljani gradijo ali preoblikujejo organizacije, da bi pospešili reševanje socialnih problemov, kot so revščina, bolezni, uničevanje okolja, kršenje človekovih pravic in korupcija, in tako izboljšali življenje mnogih (Bornstein in Davies, 2010).

Kaj je socialno podjetništvo?

Socialni podjetniki si prizadevajo za družbene spremembe in izboljšujejo zmožnost družbe pri spopadanju s težavami.

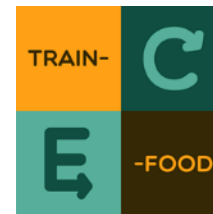
Ustvarjajo javno vrednost, iščejo nove priložnosti, inovirajo in se prilagajajo, delujejo pogumno, izkoriščajo vire, ki jih ne obvladujejo, in izkazujejo močan občutek odgovornosti.

Socialno podjetništvo se je izkazalo za del rešitve

Kaj je socialno podjetništvo?

Oglejte si ta videoposnetek: <https://www.youtube.com/watch?v=1ecKK3S8DOE>

Priložnosti za socialno podjetništvo

- Varstvo okolja in kakovost
- Veriga preskrbe s hrano
- Zdravstveno varstvo
- Varnost in zaščita skupnosti
- Izobraževanje
- Umetnost, kultura in humanistika
- Socialna pravičnost
- Krožno gospodarstvo

Priložnosti za socialno podjetništvo

Oglejte si ta videoposnetek Okoljske rešitve 2' 17"
<https://www.youtube.com/watch?v=18HVIZbQYNA>

Priložnosti za socialno podjetništvo

Oglejte si ta videoposnetek (4'17') - 19 poslovnih idej za socialna podjetja

https://www.youtube.com/watch?v=F6_dxU0XUKU&t=97s

Spretnosti in kompetence socialnega podjetnika

Socialni podjetnik mora posedovati vrsto spretnosti in kompetenc, ki so pogosto bolj zapletene in vsestranske od tistih, ki jih potrebuje klasični podjetnik.

Biti podjetnik je dovolj zapleteno, biti socialni podjetnik pa pomeni, da morate biti poleg tega tudi raziskovalec, strokovnjak za problem, ki ga rešujete, vedeti morate vse o družbenem učinku, kako ga meriti, potrjevati podatke in še veliko več.

Spretnosti in kompetence socialnega podjetnika

Težko je, da je ena oseba popolna v vseh teh stvareh, zato navadno pride do sodelovanja z ekipo, kar terja nove veščine, kot so izbira novih članov ekipe, delegiranje, vodenje ljudi...

Čeprav se nekateri ljudje rodijo z več podjetniškimi sposobnostmi kot drugi, strokovnjaki trdijo, da se lahko večina ljudi nauči socialno-podjetniškega ravnanja. Zdi se, da določene vrste izkušenj, zlasti v otroštvu, pomagajo ljudem razviti duh socialnih podjetnikov, vendar se lahko vsak človek nauči tudi drugih spretnosti.

Socialno podjetje

Socialno podjetje je organizacija, ki uporablja komercialne strategije za čim večje izboljšanje blaginje ljudi in okolja, kar lahko vključuje tudi večji družbeni učinek poleg dobička za zunanje delničarje.

Socialno podjetje

Socialna podjetja so lahko strukturirana kot profitna ali neprofitna in imajo lahko obliko (odvisno od države, v kateri subjekt obstaja, in razpoložljivih pravnih oblik) zadruga, vzajemne organizacije, neupoštevanega subjekta, socialnega podjetja, koristne družbe, družbe v interesu skupnosti ali dobrotelne organizacije.

Socialna podjetja se razlikujejo po tem, da je njihovo družbeno poslanstvo enako ključno za njihov uspeh kot morebitni dobiček.

Socialno podjetje

Socialna podjetja dokazano igrajo ključno vlogo v kriznih časih (npr. med krizo Covid-19 s ponudbo storitev in izdelkov); pri ohranjanju stopnje zaposlenosti in ustvarjanju delovnih mest; pri izboljšanju prometne, energetske in komunikacijske infrastrukture in storitev, zlasti na odročnih območjih; pri zagotavljanju lokalnih alternativ globalnim podjetjem; pri zagotavljanju enakih pravic in dostopa do dostojnega dela, kreditov, informacij, tehnologije in usposabljanja.

Organizacije, kot so Ashoka, Skoll Centre for Social Innovation in Impact Hub, podpirajo vodilna in nova socialna podjetja po vsem svetu z mreženjem, izobraževanjem in financiranjem.

Zadruga

Za socialno podjetništvo obstajajo številne organizacijske strukture, vendar se bomo osredotočili na zadruga, saj so v središču njihove gospodarske dejavnosti ljudje.

Zadruga so podjetja v skupni lasti in pod demokratičnim nadzorom, ki temeljijo na vrednotah samopomoči, samoodgovornosti, enakosti, pravičnosti, demokracije in solidarnosti.

Zadruge

Vsi člani aktivno in enakopravno sodelujejo pri sprejemanju odločitev in določanju politik, imajo dostop do ugodnejših delovnih pogojev, blaga in storitev kot na prostem trgu ter zbrani kapital ponovno vlagajo v zadrugo.

Zadruge, ki zadovoljujejo potrebe svojih članov, imajo pomembno vlogo v boju proti svetovni revščini in gospodarski nepravilnosti, poleg tega pa pomembno prispevajo k lokalnemu gospodarstvu.

3 milijoni zadrug
na svetu

1,2 milijarde
članov

12 % ljudi na svetu
je del zadruge.

Socialna podjetja v Evropi

Zadruga in socialna podjetja ustrezajo ciljem Evropskega zelenega dogovora. Zeleni posel zagotavlja akcijski načrt za:

- povečanje učinkovitosti rabe virov s prehodom na čisto in krožno gospodarstvo.
- Obnavljanje biotske raznovrstnosti in zmanjševanje onesnaževanja.

V skladu s študijo Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o nedavnem razvoju socialnega gospodarstva v Evropski uniji je v Evropski uniji **2,8 milijona** podjetij in organizacij socialnega gospodarstva, ki zaposlujejo **13,6 milijona ljudi** in predstavljajo **8 % BDP EU**.

Individualno delo

Dejavnost 1: Razumevanje poslanstva in vrednot

Obiščite socialna podjetja s klikom na logotipe

Poiščite in zabeležite poslanstvo in vrednote teh socialnih podjetij ter jih pošljite svojemu nadrejenemu.

KLIKNITE na logotipe

JOIN NOW

Projekt TRAIN-CE-FOOD

Avtor: Arantxa Aguirre (Permacultura Cantabria)

Ta projekt sofinancira Evropska komisija, Generalni direktorat za notranji trg, industrijo, podjetništvo in MSP. GA: SI2.823699.

Ta publikacija odraža le stališča avtorjev in sodelavcev, Komisija pa ni odgovorna za kakršno koli uporabo informacij, ki jih vsebuje.

